

Teorik Makale (Theoretical Article)

VUK ve TMS'ye Göre Enflasyon Düzeltmesinde Reel Olmayan Finansman Maliyeti

Mehmet Maşuk FİDAN¹

Öz

2023 yılı sonunda Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) Geçici 33'üncü maddesinde enflasyon düzeltmesi yapılması kararı alınmıştır. Ayrıca, 2024 yılında da VUK'un Mükerrer 298'inci maddesi gereği enflasyon düzeltmesi yapılmıştır. Müteakip senelerde ise şartların oluşması halinde enflasyon düzeltmesine devam edilecektir. Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, bağımsız denetime tabi olan ve Türkiye Muhasebe Standartlarını uygulayan işletmelerin 31 Aralık 2023 tarihinde veya sonrasında sona eren yıllık raporlama dönemine ait finansal tablolarının enflasyon etkisine göre düzeltilerek sunulması konusunda duyuru yayımlamıştır. Aktifleştirilen borçlanma maliyetlerinin içerisinde enflasyonun isabet ettiği bir kısım mevcut olduğundan, düzeltme işlemi gerçekleştirilirken enflasyonun isabet ettiği reel olmayan finansman maliyetlerinin (borçlanma maliyetlerinin) düzeltmeye esas tutar belirlenirken dikkate alınmaması gerekmektedir. Çalışmada, Vergi Usul Kanunu ve Türkiye Muhasebe Standartları kapsamında gerçekleştirilecek enflasyon düzeltmelerinde; reel olmayan finansman maliyetinin mahiyeti, reel olmayan finansman maliyetinin hesaplanması, düzeltilmesi ve muhasebeleştirilmesi hususları incelenmiştir. Ayrıca, çalışmada, Vergi Usul Kanunu ve Türkiye Muhasebe Standartları arasında, reel olmayan finansman (borçlanma) maliyetine ilişkin benzerlik ve farklılıkların finansal tablolar üzerinde yarattığı etki bir örnek uygulama ile sunulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Enflasyon Düzeltmesi, Reel Olmayan Borçlanma Maliyetleri, Reel Olmayan Finansman Maliyeti.

JEL Kodları: M41, M48.

Non-Real Financing Cost in Inflation Adjustment According to TPL and TAS

Abstract

At the end of 2023, the Temporary Article 33 of the Tax Procedure Law (TPL) was enacted, requiring an inflation adjustment. In addition, inflation adjustment was applied in 2024 in accordance with the Repeated Article 298 of TPL. In subsequent years, inflation adjustment will continue if the conditions are met. The Public Oversight Accounting and Auditing Standards Authority has issued an announcement regarding the presentation of the financial statements of the entities subject to independent audit and applying Turkish Accounting Standards for the annual reporting periods ending on or after December 31, 2023, adjusted for the effects of inflation. Since a portion of capitalized borrowing costs is inflation-adjusted, during the restatement process, non-real financing costs that are inflation-adjusted should not be considered when determining the amount subject to restatement. In our study, the nature of non-real financing costs, their calculation, adjustment, and accounting in inflation adjustments within the scope of TPL and TAS are examined. Additionally, the study presents the impact of the similarities and differences between TPL and TAS on the financial statements, with an application.

Keywords: Inflation Adjustment, Non-Real Borrowing Costs, Non-Real Financing Costs.

JEL Codes: M41, M48.

¹ Sorumlu Yazar (Corresponding Author): Mehmet Maşuk FİDAN, Prof. Dr., İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Finans ve Bankacılık Bölümü Öğretim Üyesi, İstanbul/Türkiye, E-posta: mehmetmasuk.fidan@nisantasu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-4341-943X
Fidan, M.M. (2026). VUK ve TMS'ye göre enflasyon düzeltmesinde reel olmayan finansman maliyeti. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 19, 1-28. doi: <https://doi.org/10.29067/muvu.1654438>

EXTENDED SUMMARY

Introduction

At the end of 2023, it was enacted that inflation adjustment shall be made in accordance with the Temporary Article 33 of the Tax Procedure Law (TPL). Furthermore, in 2024, inflation adjustment was made in accordance with the Repeated Article 298 of TPL. In subsequent years, inflation adjustment will continue if the conditions are met. The Public Oversight Accounting and Auditing Standards Authority (POA), on the other hand, published an announcement on 23.11.2023 on the presentation of the financial statements of the entities that are subject to independent audit and applying Turkish Accounting Standards (TAS) for the reporting period ending on or after December 31, 2023, adjusted for the effect of inflation. However, since capitalized borrowing costs include a portion affected by inflation, when performing the inflation adjustment, the non-real financing costs should not be considered in determining the adjustment amount.

The main purpose of the research is to determine the nature of the non-real financing (borrowing) costs (NRFC), to determine the non-monetary assets that may contain NRFC, to explain the principles of adjustment of non-monetary assets that may contain NRFC on examples according to the TAS and the TPL, to determine the effects of the similarities and differences of both financial reporting frameworks on financial statements.

In line with the research objectives, principles and methods for identifying non-real financing costs will be applied to an example prepared, and their effects will be presented comparatively under the TPL and the TAS (Turkish Financial Reporting Standards and Financial Reporting Standard for Large and Medium-Sized Enterprises).

Literature on Research

At the end of 2023, it was enacted that inflation adjustment shall be made in accordance with the Temporary Article 33 of the Tax Procedure Law (TPL). In 2024, with the realization of the conditions in the Repeated Article 298 of the Tax Procedure Law, it has become obligatory for entities to make inflation adjustment to their financial statements, which has brought inflation accounting, which has not been studied in the accounting discipline for a long time, back to the agenda. This obligation also applies to the entities subject to an independent audit.

In the study, although it addresses the issue of inflation adjustment, it is mainly based on the examination of the non-real financing cost transferred to the cost of non-monetary assets financed by borrowing during inflation adjustment, and on the Tax Procedure Law, Tax Procedure Law No. 555. Tax Procedure Law, Tax Procedure Law General Communiqué No. 555, Tax Procedure Law Circular No. 165, TAS 29 Financial Reporting in Hyperinflationary Economies, Financial Reporting Standards for Large and Medium Sized Enterprises Section 25 Financial Reporting in Hyperinflationary Economies and the Implementation Guide on Financial Reporting in Hyperinflationary Economies published by the Public Oversight, Accounting and Auditing Standards Authority (POA) have been specifically examined.

The research has two main objectives. The first is to provide a conceptual discussion of the non-real financing cost (NRFC), to reveal the accounting principles and principles that should be considered within the scope of NRFC for the TPL and the TAS, and to explain them through a case study. The second main objective of the research is to contribute to the literature by explaining the research topic, which has not yet been sufficiently studied, with all its important points. In the literature review conducted, it has been determined that although there are important studies on inflation accounting, the issue of non-real financing cost has not been sufficiently studied. In the majority of the academic studies on the subject, it has been determined that the main focus is on inflation adjustment, but the non-real financing cost is explained with a short explanation or not mentioned at all (Akçay, 2024; Aydın, Şiriner and Koç, 2022; Erkuş, 2005; Gökçen and Öztürk, 2023; Karasioğlu and Erdemir, 2005; Keleş, 2015). In addition, it has been observed that there is no study that comparatively

examines the standards published by POA and TPL's approaches to NRFC, shows and exemplifies their similarities and differences.

In the literature review, Tanyeri's (2007) study is considered important because it examines and discusses the NRFC conceptually and presents the NRFC calculation to be made according to TPL with a sample application. In addition, Doğan (2006) examined the problems professionals face during inflation adjustment. A significant majority of the research participants stated that they had significant problems in calculating and documenting the unrealized financing cost. At this point, "the choice of the method to be used in the calculation, the fact that more than one asset can be funded with one loan, difficulties in determining the portion of NRFC transferred to cost and difficulties in determining the dates of the loans used" are listed as the problems that the research draws attention to in terms of NRFC.

In summary, the study will fill an important gap in the national literature on inflation accounting and provide guidance to practitioners.

Method of The Research

In the research, the accounting principles used in the determination, calculation and accounting of the containing the borrowing cost for non-monetary assets financed by borrowing during the inflation adjustment to be made in the financial statements for the period ending December 31, 2024 and later are examined. For this purpose, the principles for the determination of non-real financing cost will be illustrated with an example, and their effects will be presented comparatively in terms of TPL and TAS (Turkish Financial Reporting Standards and Financial Reporting Standard for Large and Medium-Sized Enterprises).

Findings of The Research

Non-real financing (borrowing) cost, as defined in both the Tax Procedure Law and the Turkish Accounting Standards, should not be subject to inflation adjustment for the portion of the financing (borrowing) cost allocated to the cost of non-monetary assets that reflects inflation. Both financial reporting frameworks accept borrowing costs only in terms of real and unreal categories, and it has been observed that they do not consider factors such as default risk premium, liquidity risk premium, and maturity risk premium among the determinants of interest rates or borrowing costs.

At the same time, the methods for calculating non-real financing (borrowing) costs and their presentation in financial statements differ. The most significant difference is that TAS directly transfers the calculated non-real financing (borrowing) cost to the income statement for the relevant period, whereas TPL, albeit implicitly, expenses it through depreciation in subsequent periods (or at the stage of selling the economic asset). Both financial reporting frameworks recognize only real and non-real borrowing costs and do not take into account the default risk premium, liquidity risk premium, and maturity risk premium, which are among the determinants of interest rates or borrowing costs. At the same time, it has been determined that the methods of calculating unreal financing (borrowing) costs and the presentation of unreal financing (borrowing) costs in the financial statements differ, and the most important difference is that TAS transfers the calculated unreal financing (borrowing) cost directly to the profit and loss statement in the relevant period, whereas TPL, albeit implicitly, expenses it in subsequent periods through depreciation (or at the stage of sale of the economic asset).

Conclusion

In some cases, borrowing costs associated with debt-financed assets are capitalized to the cost of the related assets in accordance with TPL and TAS. However, since a portion of the capitalized borrowing costs is affected by inflation, the non-real financing (borrowing) costs that are affected by inflation should not be taken into account when determining the amount subject to adjustment.

In TPL and TAS, it is stipulated that the inflation effect in the capitalized amount should be separated. Although there are real interest rate, inflation rate, default risk premium, liquidity risk premium and

maturity risk premium as determinants of nominal interest rate, both TPL regulations and POA's guidance on inflation accounting for entities that are required to present financial statements in accordance with TAS have implicitly accepted that only real interest rate and inflation rate are determinants of nominal interest rate and calculations are made based on this assumption. This will lead to an inaccurate calculation of NRFC and an inaccurate presentation of the financial statements.

As examined in detail in the study, although TPL does not take into account taxes and fees when calculating the cost of financing, TAS takes into account all borrowing costs in the calculations.

Both financial reporting frameworks use different methods to calculate non-real financing (borrowing) costs. This situation should be stated as an obstacle to the comparison of financial statements.

In addition, according to TPL, non-real financing costs are excluded from the balance sheet, while TAS requires them to be presented in the financial statements as an expense in the relevant period. It is possible to say that the TPL expensed NRFC in subsequent periods through depreciation or by removing the related item from the balance sheet as a result of transactions such as a sale. It is concluded that applying the TPL is not appropriate from an accounting perspective and should be studied separately.

1. GİRİŞ

Finansal tablolar, işletme ile ilgili tarafların finansal kararlar alırken, işletmenin finansal durumu, finansal performansı ve nakit akışları hakkındaki bilgi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla hazırlanmaktadır. Yüksek enflasyonlu dönemlerde finansal tabloların tarihi değerlerle hazırlanması durumunda finansal tabloların finansal tablo kullanıcılarının ihtiyaç duydukları bilgileri sunmayacakları bir gerçektir. Bu gerçekten hareket ile, yüksek enflasyonlu dönemlerde, işletmenin finansal durumu, nakit akışları ve faaliyet sonuçlarının gerçeğe uygun bir şekilde sunulmasını sağlamak için Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından, Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama ve Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) Bölüm 25 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama başlıklı standartlar yayımlanmış, ayrıca yüksek enflasyonun vergilendirme üzerinde oluşturduğu olumsuzlukları ve enflasyonun mali tablolar üzerindeki bozucu etkisini gidermek maksadıyla 5024 sayılı Vergi Usul Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) mükerrer 298'inci maddesinde değişiklikler yapılmıştır.

Türkiye'de enflasyon muhasebesi, VUK'a göre 2004 takvim yılı itibarıyla uygulanmış; 2005 – 2020 yılları arasında VUK'un Mükerrer 298'inci maddesinde hüküm altına alınan şartların oluşmamış olması; 2021 ve 2022 yıllarında ise şartlar oluşmasına rağmen VUK'un geçici 33'üncü maddesindeki hüküm gereği enflasyon düzeltmesi işlemleri 2023 takvim yılı sonuna kadar ertelenmiştir. 2023 yılı sonunda, VUK'un geçici 33'üncü maddesindeki hüküm gereği enflasyon düzetmesinin yapılması zorunluluk haline gelmiştir. KGK ise, 23.11.2023 tarihinde “*Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardını (BOBİ FRS) uygulayan işletmelerin 31 Aralık 2023 tarihinde veya sonrasında sona eren yıllık raporlama dönemine ait finansal tablolarının “Türkiye Muhasebe Standardı 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” ile “BOBİ FRS Bölüm 25 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama”da yer alan ilgili muhasebe ilkelerine uygun olarak enflasyon etkisine göre düzeltilerek sunulması*” konusunda duyuru yayımlanmıştır.

Literatür incelemesinde enflasyon muhasebesi ile ilgili yapılan önemli çalışmaların mevcut olduğu görülmekle birlikte, reel olmayan finansman maliyetinin (ROFM) TMS ve VUK açısından karşılaştırmalı olarak çalışmadığı tespit edilmiştir. Konuyla ilgili hazırlanan akademik çalışmaların önemli çoğunluğunda, asıl odağın enflasyon düzeltmesi olduğu, ancak reel olmayan finansman maliyetinin kısa bir açıklama ile anlatıldığı veya hiç değinilmediği tespit edilmiştir (Akçay, 2024; Aydın, Şiriner ve Koç,2022; Erkuş, 2005; Gökçen ve Öztürk, 2023; Karasioğlu ve Erdemir, 2005; Keleş, 2015).

Tanyeri'nin (2007) çalışması, reel olmayan finansman maliyetini kavramsal açıdan incelemesi, tartışması ve VUK'a göre yapılması gereken ROFM hesaplamasını örnek uygulama ile aktarması sebebiyle önemli görülmektedir. Doğan'ın (2006) yapmış olduğu çalışmada ise enflasyon düzeltmesi yapılırken meslek mensuplarının karşılaştıkları sorunlar incelenmiştir. Araştırma katılımcılarının önemli bir çoğunluğu, reel olmayan finansman maliyetinin hesaplanması ve belgelendirilmesi konusunda önemli sorunlar yaşadıklarını ifade etmiştir. “Hesaplama yapılacak yöntemin seçimi, bir kredi ile birden fazla kıymetin fonlanabilmesi, ROFM'in maliyete intikal ettirilmiş kısmını tespit etme konusunda güçlüklerin yaşanması ve kullanılan kredilerin tarihlerini tespit etmede yaşanan güçlükler” araştırmanın ROFM açısından dikkat çektiği sorunlar olarak sıralanmaktadır. Ancak, KGK'nın yayınlamış olduğu standartlar ile VUK'un ROFM'ye yaklaşımları konusunu karşılaştırmalı olarak inceleyen, benzerlik ve farklılıklarını gösteren ve örneklendiren bir çalışmanın ise mevcut olmadığı görülmüştür. Bu çalışmanın, reel olmayan finansman maliyetinin kavramsal olarak dahi iyi anlaşılması ve incelenen finansal raporlama çerçeveleri (VUK ve TMS) tarafından önerilen hesaplama yöntemlerinin ve finansal tablolarda sunumunun karşılaştırmalı olarak incelenmesini içermesi sayesinde literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın temel amacı; enflasyon düzeltmesi sürecinde, reel olmayan finansman maliyetinin mahiyetinin detaylı bir şekilde incelenmesi, ROFM ihtiva edebilecek olan parasal olmayan kıymetlerin düzeltilme esaslarının TMS ve VUK'a göre örnekler üzerinde açıklanması ve her iki finansal raporlama çerçevesinin ROFM konusundaki benzerlik ve farklılıklarının finansal tablolar üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi ve ROFM hesaplanırken kullanılan yöntemlerin finansal tablolar üzerindeki etkilerinin gösterilmesidir.

2. ENFLASYON DÜZELTMESİNİN MAHİYETİ

Fiyatlar genel düzeyindeki sürekli artış ve bu artışın sonucunda paranın alım gücündeki sürekli azalış şeklinde tanımlanan enflasyonun (Meral, 2005: 310; TCMB, 2004: 3) etkilerinden biri de mali tabloların oluşturulmasında kullanılan sunum para birimindeki değer değişimidir. Sunum para biriminin değerinde yaşanan değişim, mali tablolar açısından doğru, güvenilir ve gerçeğe uygun bilgi sunumunu önemli ölçüde bozucu etki yaratmakta; finansal tablolar gerçeği yansıtmaktan uzaklaşmaktadır. Bu durum gerek VUK ve Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğine göre düzenlenen finansal tabloların, gerek Türkiye Muhasebe Standartları'na (Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ve BOBİ FRS) göre düzenlenen finansal tabloların ihtiyaca uygun bilgi sunumunu zorlaştırmaktadır. Aynı zamanda, paranın değerindeki değişim, maliyet esasına uygun kaydedilen bilgilerin enflasyonist dönemlerde gerçeği yansıtmamasına, finansal bilgi kullanıcılarının karar alırken kullanacakları ihtiyaca uygun bilgiyi edinmemelerine ve mali tablolardaki homojenliğin bozulmasına sebep olmaktadır (Eskin, 2004: 82-84; KGK, Rehber, 2024:1). Enflasyonun yüksek düzeyde seyrettiği bir ekonomide, finansal tablolarda yer alan hesap kalemlerini oluşturan tutarlar cari fiyat seviyelerini yansıtmadıkları takdirde, bu mali tabloların ihtiyaca uygun bilgi sunma özelliği ortadan kalkmaktadır (KGK, Rehber, 2024:1). Enflasyonun finansal tablolar üzerindeki olumsuz etkisinin giderilmesini teminen, 5024 sayılı Vergi Usul Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 30.12.2003 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmış ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun (VUK) mükerrer 298. maddesinde değişiklik yapılmıştır. Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ise TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama ve BOBİ FRS Bölüm 25 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama standartlarını yayımlamıştır.

2.1. VUK'a Göre Enflasyon Düzeltmesi Yapılmasının Koşulları ve Enflasyon Düzeltmesi Yapmakla Mükellef Olanlar

VUK'a göre enflasyon düzeltmesi yapılmasının koşulları ve enflasyon düzeltmesi yapmakla mükellef olanlar aşağıda açıklanmıştır.

2.1.1. VUK'a Göre Enflasyon Düzeltmesi Yapılmasının Koşulları

VUK'a göre, finansal tabloların, enflasyon düzeltmesine tabi tutulabilmesi için aşağıdaki şartların aynı anda gerçekleşmiş olması gerekir:

- *Fiyat endeksindeki artışın, içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde %100'den ve*
- *çinde bulunulan hesap döneminde % 10'dan fazla olması*

halinde enflasyon düzeltmesi koşullarının olduğu kabul edilmekte ve kapsama giren mükelleflerin finansal tablolarını enflasyon düzeltmesine tabi tutmaları gerekmektedir. Geçici vergi dönemlerinde yukarıda belirtilen oranların tespitinde, son üç hesap dönemi yerine üçer aylık dönemlerin son ayı dahil önceki otuz altı ay ve içinde bulunulan hesap dönemi yerine son on iki ay dikkate alınır (VUK, Mükerrer Madde 298).

2.1.2. Enflasyon Düzeltmesi Yapmakla Yükümlü Olan Mükellefler

Enflasyon düzeltmesi koşullarının oluşması halinde, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olup bilanço esasına göre defter tutan işletmelerin (mükelleflerin) enflasyon muhasebesi kapsamında düzeltme işlemini gerçekleştirmeleri zorunludur (VUK, Mükerrer Madde 298). Ancak kayıtlarını yabancı para birimi üzerinden tutan mükellefler enflasyon düzeltmesi yapmayacaklardır.

2.2. TMS'ye Göre Enflasyon Düzeltmesi

TMS'ye göre finansal tablo sunmak zorunda olan işletmeler, aşağıda belirtilen koşullar ve açıklamalar çerçevesinde enflasyon düzeltmesi yapmak zorundadırlar.

2.2.1. TMS'ye Göre Enflasyon Düzeltmesinin Koşulları

TMS (TFRS ve BOBİ FRS) aşağıda belirtilen durumların var olması halinde finansal tabloların enflasyona göre düzeltmesini ilke olarak benimsemiştir (TMS 29, Paragraf 2; BOBİ FRS, Bölüm 25, Paragraf 25.4):

- “Nüfusun önemli çoğunluğunun, yerel para biriminin satın alma gücündeki düşüşten korunmak maksadı ile mevcut servetini istikrarlı yabancı para birimlerine veya parasal olmayan varlıklara dönüştürerek değerlendirmesi,
- Nüfusun önemli çoğunluğunun, gerçekleştirecekleri işlemlere yönelik tutarları daha istikrarlı yabancı para birimlerini dikkate alarak belirlemesi,
- Vadeli alış ve satış işlemlerindeki fiyatların, vade kısa olsa dahi, vade boyunca satın alma gücünde oluşabilecek zararları karşılayacak şekilde belirlenmesi,
- Ücretlerin, fiyatların ve faiz oranlarının bir fiyat endeksine bağlı olması.”

2.2.2. Enflasyon Düzeltmesi Yapmak Zorunda Olan İşletmeler

Finansal tablolarını TMS (TFRS-BOBİ FRS) hükümlerine uygun olarak hazırlayan işletmelerin, başlangıcı 31 Aralık 2023 tarihli olmak üzere finansal tablolarını enflasyon düzeltmesine tabi tutmalarını zorunlu tutmakta, ilgili firmaları denetleyen bağımsız denetim firmaları ve bağımsız denetçilerin ise yapacakları denetimlerde bu hususu dikkate almaları gerekliliği vurgulanmaktadır (KGK, Duyuru, 2023:1).

3. ENFLASYON DÜZELTMESİNİN GENEL ESASLARI

VUK ve TMS'ye göre enflasyon düzeltmesi farklılıklar arz ettiğinden, aşağıda her iki finansal raporlama çerçevesinin enflasyon düzeltmesine ilişkin genel esasları özet olarak açıklanmıştır.

3.1. VUK'a Göre Enflasyon Düzeltmesinin Genel Esasları

VUK'a göre enflasyon düzeltme esasları aşağıda özetlenmiştir.

3.1.1. Enflasyon Düzeltmesine Tabi Finansal Tablolar

VUK, hangi finansal tabloların enflasyon düzeltilmesine tabi tutulacağını belirleme konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığı'na yetki vermiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu yetkisini kullanarak finansal tablolardan sadece bilançonun düzeltmeye tabi tutulmasını uygun bulmuştur (VUK, 555 sıra No.lu GT, Madde 7). Ancak düzeltme sonucu oluşan kâr veya zarar gelir tablosu ile ilişkilendirilmektedir.

3.1.2. VUK'a Göre Yapılacak Enflasyon Düzeltmesi Esasları

Enflasyon düzeltme işlemleri yapılırken aşağıda belirtilen esaslar göz önünde bulundurulacaktır (VUK, 555 Sıra No.lu GT, Madde 4 ve 12).

- Bilançodaki iktisadi kıymetler parasal olan ve parasal olmayan olarak tespit edilecek ve sadece parasal olmayan iktisadi kıymetler ile özkaynak kalemleri (tebliğde aksi belirtilmediği

müddetçe) enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır.

- Belirlenen parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak tutarları (düzeltmeye esas tutarları) tespit edilecektir.
- Enflasyon düzeltmesi yapılacak parasal olmayan kıymetlerin düzeltmeye esas tarihleri ile düzeltme/taşıma katsayıları tespit edilecektir.
- Belirlenen düzeltmeye esas tutarlar, parasal olmayan kıymetler Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi'ne (Yİ_ÜFE) göre hesaplanan düzeltme/taşıma katsayılarıyla çarpılarak düzeltilmiş tutarlar hesaplanacak, düzeltme öncesi ve sonrası belirlenmiş tutarlar arasındaki fark enflasyon düzeltmesinde kullanılan hesaplarda muhasebeleştirilecektir.

3.2. TMS'ye Göre Enflasyon Düzeltmesinin Esasları

TMS'ye göre enflasyon düzeltmesinin esasları aşağıda özet olarak açıklanmıştır.

3.2.1. TMS'ye Göre Enflasyon Düzeltmesine Tabi Finansal Tablolar

TMS 29 ve BOBİ FRS Bölüm 25, enflasyon düzeltmesinin “finansal durum tablosu, kâr veya zarar tablosu ve diğer kapsamlı gelir tablosu (BOBİ FRS'yi uygulayan işletmelerde zorunlu değildir), nakit akış tablosu, özkaynak değişim tablosu ve mali tablolara ait dipnotlar” olmak üzere tüm temel finansal tablolara karşılaştırmalı sunum ilkesine uygunluk sağlanacak şekilde uygulanmasını zorunlu tutmaktadır (BOBİ FRS, Bölüm 25, Paragraf 25.1; KGK, 2023: 1; TMS 29, Paragraf 1).

3.2.2. TMS'ye Göre Yapılacak Enflasyon Düzeltmesinin İlkeleri

Dönem sonu finansal tablolar enflasyon düzeltme işlemlerine tabi tutulurken aşağıda belirtilen adımlar izlenecektir (KGK, Rehber, 2024: 2-3);

- Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) belirlenerek düzeltme katsayısı hesaplanır,
- Hesap kalemleri parasal ve parasal olmayan kalemler olmak üzere sınıflandırılır,
- Parasal olmayan kalemlere ait mali tablo değerleri düzeltilir,
- Fiyat değişikliklerine bağlanmış olan parasal kalemlere ait mali tablo değerleri düzeltilir,
- Parasal pozisyon kazanç veya kayıpları hesaplanır,
- Enflasyon etkisine uygun olarak düzeltilmiş “Açılış Finansal Durum Tablosu” hazırlanır,
- Enflasyon etkisine göre düzeltilmiş önceki döneme/dönemlere ait karşılaştırmalı finansal tablolar hazırlanır,
- Önceki döneme/dönemlere ait karşılaştırmalı finansal tablolardaki tutarlar cari ölçüm birimine taşınır,
- Enflasyonun etkisine göre düzeltilmiş cari döneme ait finansal tablolar hazırlanır.

4. REEL OLMAYAN FİNANSMAN/BORÇLANMA MALİYETİ

İşletmeler, borçla varlık edinmeleri durumunda borçlanma maliyetlerine katlanmaktadır. Bu durumda ortaya çıkan borçlanma maliyetlerinin finansal tablolarda sunumu VUK ve TMS'ye göre farklılık arz etmektedir. Aşağıda konunun daha iyi anlaşılabilmesi için önce faiz veya borçlanma oranının belirleyicileri, daha sonra ise VUK ve TMS'ye göre borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesi açıklanacaktır.

4.1. Faiz/Borçlanma Oranın Belirleyicileri

İşletmelerin borçlanmalarına uygulanan faiz, nominal veya cari faiz oranı olarak adlandırılmaktadır. r' 'nin nominal faiz oranını, r_e' 'nin reel faiz oranını, e' 'nin beklenen enflasyon oranını, p_{CDS} 'nin temerrüt riski primini, l' 'nin likidite riski primini ve m' 'nin vade risk primini gösterdiği bir durumda nominal faiz oranı aşağıdaki şekilde belirlenebilmektedir (Aydın, Şen ve Berk, 2012: 49).

$$r = r_e + e + p_{CDS} + l + m$$

İşletmelerin borçlanma maliyetleri nominal faiz üzerinden hesaplanmakta ve buna göre finansal tablolara yansıtılmaktadır.

4.2. Borçlanma Maliyetlerinin Muhasebeleştirilmesi

Borçlanma maliyetleri TMS ve VUK'a göre farklı şekillerde muhasebeleştirilmektedir. Aşağıda TMS ve VUK'a göre borçlanma maliyetlerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin özet bilgi verilmiştir.

4.2.1. TMS'ye Göre Borçlanma Maliyetlerinin Muhasebeleştirilmesi

İşletme faaliyetlerinde kullanılmak veya varlıkları finanse etmek amacıyla kullanılan kaynaklara ilişkin borçlanma maliyetleri, gerek TMS gerek BOBİ FRS'ye göre ortaya çıktıkları dönemde gider kaydedilir (Özerhan ve Yanık, 2010: 430; BOBİ FRS, Bölüm 17, Paragraf 17.2). Ancak TFRS'ye göre özellikli bir varlığın elde edilmesi, inşaatı veya üretimini finanse etmek amacıyla yapılan borçlanmalara ilişkin maliyetler, finanse edilen özellikli varlığın maliyetine ilave edilerek aktifleştirilir (TMS 23, Paragraf 8). Özellikli varlık TMS 23 Borçlanma Maliyetleri Standardı'nda, amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma getirilmesi zorunlu olarak uzun bir süreyi gerektiren varlık (TMS 23, Paragraf 5) şeklinde tanımlanmıştır. BOBİ FRS'ye göre ise amaçlanan kullanıma veya satışa hazır hale gelmesi normal şartlar altında bir yıldan daha uzun süren iktisadi kıymetlerin üretilmesi, inşaatı veya elde edilmesiyle doğrudan ilişkili olan borçlanma maliyetleri (kullanılan krediler nedeniyle katılan kur farkları dâhil), söz konusu varlığın satışa veya kullanıma hazır hale getirildiği tarihe kadar, varlığın maliyetine dâhil edilir (BOBİ FRS, Bölüm 17, Paragraf 17.4 ve 17.5).

4.2.2. VUK'a Göre Borçlanma Maliyetleri

VUK'a göre borçlanma maliyetleri tahakkuk esası ve dönemsellik prensibi gereği tahakkuk ettikleri dönemde dönem gideri olarak kabul edilmektedir. Ancak, Vergi Usul Kanunu'nun 262'nci maddesinin birinci fıkrasının c bendindeki *"İktisadi kıymetin finansmanında kullanılan kredilere ait faiz giderleri ve bunlara ilişkin kur farklarının; emtiada emtianın stoklara girdiği tarihe kadar, diğer iktisadi kıymetlerde ise iktisadi kıymetin envantere alındığı hesap döneminin sonuna kadar olan kısmı ile söz konusu kredilere ilişkin giderler"* hükmü gereği;

- Stokların finansmanı için kullanılan kredilere ilişkin borçlanma maliyetlerinin, emtianın stoklara girinceye kadarki,
- Diğer iktisadi kıymetlerin finansmanında kullanılan kredilere ilişkin borçlanma maliyetlerinin, ilgili oldukları iktisadi kıymetin aktifleştirildiği dönemin sonuna kadar olan

kısımının maliyete intikal ettirilmesi zorunludur. Sonraki dönemlerde ise borçlanma maliyetlerinin maliyete intikal ettirilmesi veya gider olarak gösterilmesi konusunda mükellefler serbesttirler.

4.3. Reel Olmayan Borçlanma Maliyetleri

Parasal olmayan kıymetlerin, istisnai durumlar dışında, vade farkı ve/veya borçlanma maliyeti ihtiva etmeksizin finansal tablolarda sunulması gerekir. Ancak, yukarıda da belirtildiği gibi, gerek TMS gerek VUK bazı durumlarda borçlanma maliyetlerinin iktisadi kıymetin maliyetine ilave edilmesini zorunlu kılmakta, bazen de işletmenin/mükellefin tercihi bırakmaktadır. Borçlanma maliyetini ihtiva eden parasal olmayan kıymetler enflasyon düzeltmesine tabi tutulduğunda, enflasyona isabet eden kısmının mükerrer bir şekilde hesaplanmasını engellemek için, parasal olmayan iktisadi kıymetin maliyeti içinde bulunan borçlanma maliyetinin enflasyona tekabül eden bölümünün ayrıştırılması, reel olan kısmının ise maliyet içinde bırakılması finansal raporlama açısından daha uygundur (Acunzo ve diğerleri, 2023: 1139).

Gerek VUK gerek TMS, aktifleştirilen borçlanma maliyetlerinin enflasyona isabet eden kısmının düzeltmeye esas alınmaması gerektiğine dair düzenlemeler içermektedir. Genel olarak her iki

finansal raporlama çerçevesinin ROFM'ye yaklaşımı benzerdir (Akbulut, 2023: 19). Ancak, reel olmayan finansman maliyetinin hesaplanması ve muhasebeleştirilmesi konusunda finansal raporlama çerçeveleri arasında farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Aşağıda bu farklılıklar örnekler üzerinde gösterilecektir.

4.3.1. TMS'ye Göre Reel Olmayan Borçlanma Maliyetleri ve Hesaplama Yöntemleri

Hem TFRS hem de BOBİ FRS aktifleştirilen borçlanma maliyetlerinin içerisinde enflasyon etkisinin bulunabileceğini kabul etmekte, enflasyon etkisinin giderilmesini ve enflasyona tekabül eden kısmın olduğu dönemde giderleştirilmesini zorunlu hale getirmektedir (TMS 29, Paragraf 21; BOBİ FRS, Bölüm 25, Paragraf 13). Ancak gerek TMS 29'un 21'inci paragrafı (Acunzo ve diğerleri, 2023: 1139), gerekse BOBİ FRS'nin 25'inci bölümünün 13'üncü paragrafı enflasyon etkisinin nasıl elimine edileceği konusunda bir belirleme ve/veya rehberlik yapmamıştır. KGK'nın yayımladığı "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Hakkında Uygulama Rehberi"nde reel faiz formülü, doğrudan enflasyon oranı veya ortalama borçlanma oranı veya borçlanma maliyetinin reel olmayan kısmının hesaplanabileceği konusunda görüş bildirmiştir (KGK, Rehber, 2024: 9). Belirtilen yöntemler aşağıda kısaca açıklanmış ve bir örnek üzerinde gösterilmiştir.

4.3.1.1. TMS'ye Göre Reel Olmayan Borçlanma Maliyeti Hesaplama Yöntemleri

Yukarıda da belirtildiği üzere TMS reel olmayan borçlanma maliyetinin nasıl hesaplanacağı konusunda herhangi bir belirleme yapmamıştır. KGK'nın belirlediği yöntemlerden herhangi biri ile hesaplama yapılabilir. Hesaplamanın nasıl yapılacağı aşağıda yer alan örnek üzerinden gösterilecektir.

Örnek 1.

Navala A.Ş., işletme faaliyetlerinde kullanılmak üzere inşaatına başlanan binanın finansmanı için 02.01.202X tarihinde yıllık maliyeti %35, vadesi 2 yıl olan 1.000.000,00 TL'lik bir kredi kullanımı gerçekleştirmiştir. İlgili dönemde enflasyon oranı (TÜFE) %30'dur. Döneme ilişkin aktifleştirilen borçlanma maliyeti 350.000,00 TL'dir. TMS 23 Borçlanma Maliyetleri ve BOBİ FRS Bölüm 17: Borçlanma Maliyetleri standartları gereği ilgili dönemdeki borçlanma maliyetlerinin tamamı aktifleştirilmiştir.

4.3.1.1.1. Reel Faiz Formülü ile Hesaplama

r'_r 'nin reel faiz oranını, r_t 'nin t dönemindeki nominal faiz oranını, p_t 'nin t dönemindeki enflasyon oranını gösterdiği bir durumda, reel faiz oranı aşağıdaki formül vasıtasıyla hesaplanabilir (Ross, Westerfield, & Jordan, 2003, s. 229)

$$r_r = \frac{1 + r_t}{1 + p_t} - 1$$

$$r_r = \frac{1 + 0,35}{1 + 0,30} - 1 = 0,03846$$

Reel borçlanma maliyeti aşağıdaki şekilde hesaplanabilir.

$$I = \frac{PV * r_r * t}{36.500} = \frac{1.000.000,00 * 3,846 * 365}{36.500} = 38.460 TL$$

Reel olmayan finansman maliyeti ise aşağıdaki şekilde hesaplanabilir.

ROBM = Toplam Finansman Maliyeti – Reel Finansman Maliyeti

$$ROBM = 350.000,00 TL - 38.460,00 TL = 311.540,00 TL$$

4.3.1.1.2. Doğrudan Enflasyon Oranı Kullanılarak Hesaplama

Döneme ilişkin enflasyon oranının borçlanma tutarına uygulanması ile reel olmayan borçlanma maliyeti hesaplanmaktadır. Bu yöntemde oranın bulunması için herhangi bir hesaplama

yapılmamakta, doğrudan enflasyon oranı borçlanma tutarına uygulanmaktadır (KGK Rehber, 2024, S. 10).

$$ROBM = \text{Borçlanılan Tutar} * \text{Döneme İlişkin TÜFE}$$

$$ROBM = 1.000.000,00 \text{ TL} * 0,30 = 300.000,00 \text{ TL}$$

4.3.1.1.3. Ortalama Borçlanma Maliyetinin Kullanılması Yöntemi

Enflasyon oranının ortalama ticari kredi faiz oranına bölünmesiyle elde edilen katsayının ilgili dönemdeki borçlanma maliyetiyle çarpılması sonucunda reel olmayan borçlanma maliyeti hesaplanmaktadır (KGK Rehber, 2024, s. 10).

$$ROBM = \frac{TÜFE}{(\text{Ortalama})\text{Borçlanma Maliyeti}} * \text{Aktifleştirilen Borçlanma Maliyeti}$$

$$ROBM = \frac{0,30}{0,35} * 350.000 = 300.000,00 \text{ TL}$$

4.3.1.2. TMS'ye Göre Reel Olmayan Borçlanma Maliyeti Hesaplama Yöntemlerinin Değerlendirilmesi

Çalışmanın “Faiz Oranı Belirleyicileri” bölümünde de belirtildiği üzere, borçlanmalara uygulanan faiz oranının belirleyicileri içinde enflasyon oranı ve reel faiz oranı dışında, temerrüt riski primi, likidite riski primi ve vade riski primi bulunmaktadır. KGK rehberinde uygulanabileceği belirtilen yöntemlerde, borçlanma maliyetlerini belirleyen unsurların reel faiz oranı ve enflasyon etkisi olduğu zımnen kabul edilmiştir. Bu durumun reel olmayan borçlanma maliyetinin doğru hesaplanmasını ve finansal tabloların gerçeğe uygun sunumunu engelleyen bir durum olduğunu belirtmek gerekir. Bundan dolayı reel faiz oranı belirlenirken temerrüt riski primi, likidite riski primi ve vade riski priminin de nominal faiz oranından çıkarılması gerektiği değerlendirilmektedir.

4.3.2. VUK'a Göre Reel Olmayan Finansman Maliyeti ve Hesaplama Yöntemleri

VUK'a göre reel olmayan finansman maliyeti ve hesaplama yöntemleri aşağıda açıklanmıştır.

4.3.2.1. VUK'a Göre Reel Olmayan Finansman Maliyeti

VUK'a göre borçlanma maliyetleri tahakkuk esası ve dönemsellik prensibi gereği tahakkuk ettikleri dönemde, dönem gideri olarak kabul edilmektedir. Ancak, yukarıda da belirtildiği üzere, iktisadi kıymetin finansmanında kullanılan kredilere ait faiz giderleri ve bunlara ilişkin kur farklarının; stoklarda, stokların aktife kaydedildiği tarihe kadar, diğer iktisadi kıymetlerde ise iktisadi kıymetin envantere alındığı hesap döneminin sonuna kadar olan kısmı ile söz konusu kredilere ilişkin giderlerin (kur giderleri dahil) ilgili iktisadi kıymetin maliyetine ilave edilmesi gerekir. Sonraki dönemlerde ise borçlanma maliyetlerinin giderleştirilmesi veya aktifleştirilmesi ihtiyaridir.

Aktifleştirilen borçlanma maliyetleri içerisinde enflasyona tekabül eden bir tutarın bulunması halinde, aktifleştirilen tutarın içinde yer alan reel olmayan kısmının ayrıştırılması gerekir. Bu ayrıştırmanın nasıl yapılacağı aşağıdaki bölümde açıklanmıştır.

4.3.2.2. VUK'a Göre Reel Olmayan Finansman Maliyeti Hesaplama Yöntemleri

VUK'un mükerrer 298'inci maddesinde reel olmayan finansman maliyetinin hesaplanması konusunda iki yöntem belirlenmiştir: Borç tutarının esas alınması ve toplam finansman maliyetinin esas alınması yöntemleri. Mezûr yöntemler aşağıda açıklanmadan önce her iki yöntem için ortak olan bazı özelliklere değinmekte fayda mülhaza edilmiştir (VUK, 555 Sayılı Tebliğ, Madde 14);

- Bir varlığın banka kredisi kullanılarak edinimi nedeniyle kullanılan kredilerin faizi üzerinden hesaplanan Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) ROFM hesaplamasına dahil edilmemekte ve tamamı reel finansman unsuru olarak değerlendirilmektedir.
- ROFM hesaplaması sonrasında, amortismanlar ve itfa payları düzeltilmiş değerler

üzerinden hesaplanmalıdır.

- Yeniden değerlendirme yapılmış kıymetlerde düzeltmeye esas değer, yeniden değerlendirme sonrasında tespit edilmiş değerdir. Bu bağlamda, yeniden değerlendirme öncesinde iktisadi kıymetin maliyet bedeli ile ilişkilendirilerek aktifleştirilmiş finansman maliyeti için ROFM ayrıştırması yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Mali idare, kullanılan krediler ile ilgili vergi ve harçların, kullanılan yabancı kaynağın kullanım süresine bağlı olmadığı, bu sebeple enflasyon unsuru içermediği gerekçesiyle vergi ve harçların tamamının ROFM ayrıştırmasına tabi tutulmadan reel finansman gideri olarak kabul edilmesi gerektiği konusunda açıklama yapmıştır. Ancak BSMV paranın zaman değerinin bir sonucu olan faiz üzerinden hesaplanmaktadır. Eğer faiz zamana bağlı olarak hesaplanıyorsa, doğal olarak onun üzerinden hesaplanan BSMV'nin de zamana bağlı olduğunun kabulü gerekir. Bundan dolayı, ROFM hesaplamasında BSMV'nin de borçlanma maliyeti olarak kabul edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Ancak VUK'a göre yapılan hesaplamalarda mali idarenin görüşü esas alınmıştır.

4.3.2.2.1. Borç Tutarının Esas Alınması Yöntemi ile Reel Olmayan Finansman Maliyetinin Hesaplanması

Borç tutarının esas alınması yönteminde reel olmayan finansman maliyeti; her türlü borçlanmada, borç tutarlarına (yabancı para üzerinden borçlanmalarda borcun alındığı tarihteki Türk lirası karşılıklarına), borcun kullanıldığı döneme ait Yİ_ÜFE artış oranının uygulanması suretiyle hesaplanmaktadır (VUK, Mükerrer Madde 298: A/2.g). Başka bir ifadeyle, borç tutarının esas alındığı yöntemde, işletmenin kullandığı borç tutarına, borcun kullanıldığı döneme ilişkin Yİ_ÜFE artış oranı uygulanarak hesaplama gerçekleştirilmektedir (VUK, 555 sıra no.lu GT, Madde 14). Bu hesaplama aşağıdaki şekilde formüle edilebilir.

$$ROFM = \text{Borç Tutarı} * \text{Yİ_ÜFE Artış Oranı}$$

$$\text{Yİ_ÜFE Artış Oranı} = \frac{\text{Borcun Kapatıldığı Aya Ait Yİ_ÜFE} - \text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ_ÜFE}}{\text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ_ÜFE}}$$

Reel faizin pozitif olduğu bir durumda, $0 < \text{Yİ_ÜFE artış oranı} < 1$ olması ve borç tutarına Yİ_ÜFE oranının uygulanması sonucunda bulunan tutarın dönemin finansman maliyetinden düşük olması gerekir. Ancak, özellikle reel faizin negatif olduğu durumlarda;

- Borç Tutarı * Yİ_ÜFE Artış oranı $\geq$ Dönemin finansman maliyeti olması halinde, borçlanma maliyetlerinin tamamının reel olmadığıdır,
- Borç Tutarı * Yİ_ÜFE Artış oranı $<$ Dönemin finansman maliyeti olması halinde, bulunan tutarı aşan kısmın reel finansman maliyeti olduğunun

kabul edilmesi gerekir (VUK, 555 sıra No.lu GT, Madde 14).

Örnek 2.

Navala A.Ş. 01.08.2023 tarihinde üretim faaliyetlerinde kullanılmak üzere 1.000.000,00 TL + KDV'ye bir makine satın almıştır. Aynı tarihte belirtilen makinenin finansmanında kullanılmak üzere Nishbank A.Ş. Mardin Şubesi'nden yıllık %32,65 faiz oranı üzerinden 30.11.2023 vadeli 1.000.000,00 TL spot kredi kullanılmıştır. Tahakkuk eden faiz ve BSMV, Vergi Usul Kanunu'nun 262'nci maddesinin birinci fıkrasının c bendindeki hüküm gereği makinenin maliyetine ilave edilmiştir.

Kullanılan banka kredisine ait faiz ve BSMV'nin hesaplanmış hâli aşağıda gösterilmektedir. PV 'nin kullanılan krediyi (anapara), i 'nin yıllık basit faiz oranını ve t 'nin süreyi gösterdiği bir durumda, aşağıda belirtilen formül ile faiz tutarı hesaplanabilmektedir.

$$\text{Basit Faiz} = \frac{PV \times i \times t}{360 \times 100} = \frac{1.000.000,00 \text{ TL} \times 32,65 \times 122 \text{ gün}}{36.000} = 110.647,22 \text{ TL}$$

$$BSMV = 110.647,22 \times 0,05 = 5.532,36 \text{ TL}$$

Çözüm: ROFM'in tespitine yönelik hesaplama aşağıda yer almaktadır (VUK, 165 Sayılı Sirküler, Bölüm 3.1).

$$ROFM = \text{Borç Tutarı} \times \frac{Yİ_ÜFE \text{ 2023 Kasım} - Yİ_ÜFE \text{ 2023 Ağustos}}{Yİ - ÜFE \text{ 2023 Ağustos}}$$

$$ROFM = 1.000.000,00 \text{ TL} \times \frac{2.882,04 - 2.659,60}{2.659,60} = 1.000.000,00 \text{ TL} \times 0,08364 = 83.640,00 \text{ TL}$$

$$83.640,00 \text{ TL (ROFM)} < 110.647,22 \text{ TL (Kredi Faizi)}$$

ROFM'nin 2023 yılına tekabül eden finansman maliyetinden düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu sebeple enflasyon düzeltmesi yapılırken düzeltmeye esas tutarın tespitinde 83.640,00 TL'lik ROFM tutarı, 2023 yılına ait kredi faizinden düşülerek düzeltme işlemi gerçekleştirilecektir.

$$\text{Reel Finansman Maliyeti} = (\text{Ödenen Kredi Faizi} - \text{ROFM}) + \text{BSMV}$$

$$\text{Reel Finansman Maliyeti} = (110.647,22 \text{ TL} - 83.640,00 \text{ TL}) + 5.532,36 \text{ TL} = 32.539,58 \text{ TL}$$

4.3.2.2.2. Toplam Finansman Maliyetinin Esas Alınması Yöntemi ile Reel Olmayan Finansman Maliyetinin Hesaplanması

Borç tutarını esas alan ROFM hesaplama yöntemi yerine, mükellefler, ROFM'i, ilgili dönemde tahakkuk eden toplam finansman maliyetlerine (BSMV hariç), ilgili döneme ait Yİ_ÜFE artış oranının dönem ortalama ticari kredi faiz oranına bölünmesi ($\frac{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Yİ-ÜFE Artış Oranı}}{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı}}$) suretiyle elde edilen oranı (ROFM Katsayısı) uygulayarak da tespit edebilirler. Ancak bu yöntemi seçen mükellefler seçtikleri yöntemi bu seçimi yaptıkları hesap dönemi dahil üçüncü hesap döneminin sonuna kadar değiştiremezler (VUK, Mükerrer Madde 298: A/4). Bu yöntemle ROFM aşağıdaki formül vasıtasıyla hesaplanabilir.

$$ROFM = \text{Toplam Finansman Maliyeti} \times \text{ROFM Katsayısı}$$

Normal koşullarda oranın $0 < \text{ROFM Katsayısı} < 1$ olması gerekir. Ancak zaman zaman mezkûr katsayı belirtilen durumun dışına çıkabilmektedir. Bu durumlarda ROFM'in nasıl hesaplanacağı aşağıda açıklanmıştır.

- Oranın 1'den büyük olması, dönemde gerçekleşen Yİ_ÜFE artış oranının ticari kredi faiz oranını geçtiğini göstermekte; bu durumda ise oran 1 olarak kabul edilerek toplam finansman maliyetinin tamamı ROFM olarak kabul edilmektedir.
- ROFM maliyetinin hesaplandığı dönemde Yİ_ÜFE endeksinde düşüş meydana gelmesi halinde, ROFM katsayısının negatif çıkması durumunda, toplam finansman maliyetinin tamamı reel finansman maliyeti olarak kabul edilmesi gerekir.

Örnek 3.

Örnek 2'deki bilgilere göre Navala A.Ş.'nin toplam finansman maliyeti yöntemini seçmesi halinde ROFM aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır (VUK, 165 Sayılı Sirküler, Bölüm 3.2).

Çözüm.

$$ROFM = \text{Toplam Finansman Maliyeti} \times \text{ROFM Katsayısı}$$

$$ROFM = \text{Toplam Finansman Maliyeti} \times \frac{Yİ_ÜFE_{2023 \text{ Aralık}} - Yİ_ÜFE_{2022 \text{ Aralık}}}{Yİ_ÜFE_{2022 \text{ Aralık}} \times \text{Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı}_{2023 \text{ Ocak}}}$$

$$ROFM = 110.647,22 \text{ TL} \times \frac{2.915,02 - 2.021,19}{2.021,19 \times 0,1535} = 110.647,22 \text{ TL} \times 2,88098 = 318.772,43 \text{ TL}$$

318.772,43 TL (ROFM) > 110.647,22 TL (Kredi faizi)

Yukarıda da belirtildiği üzere toplam finansman maliyetine uygulanacak ROFM katsayısı 1'den büyük olduğundan, 110.647,22 TL kredi faizinin tamamı ROFM olarak kabul edilecektir.

4.4. Reel Olmayan Finansman Maliyeti Konusunda VUK ve TMS (TFRS/BOBİ FRS) Karşılaştırması

Reel olmayan finansman (borçlanma) maliyeti hususunda VUK ve TMS (TFRS/BOBİ FRS) arasındaki benzerlik ve farklılıklar Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Reel Olmayan Finansman Maliyeti Özelinde VUK ve TMS (TFRS/BOBİ FRS) Karşılaştırması

	VUK	TMS / BOBİ FRS
Borçlanma Maliyetlerinin Muhasebeleştirilmesi	a. Stokların finansmanı için kullanılan kredilere ilişkin borçlanma maliyetlerinin, emtia stoklara girinceye kadarki kısmının aktifleştirilmesi zorunludur. Sonraki dönemlerde ise aktifleştirilmesi veya dönem gideri kabul edilmesi ihtiyaridir. b. Diğer iktisadi kıymetlerin finansmanı için kullanılan kredilere ilişkin borçlanma maliyetlerinin, iktisadi kıymetin aktifleştirildiği dönemin sonuna kadar olan kısmı iktisadi kıymetin maliyetine intikal ettirecek şekilde aktifleştirilmeli, sonraki dönemlerde ise aktifleştirilmesi veya dönem gideri olarak kabul edilmesi ihtiyari bırakılmıştır.	a. Özellikle varlık dışındaki tüm varlıklar ile işletme faaliyetlerini finanse etmek için kullanılan borçlanmalara ait maliyetler doğrudan dönem gideri olarak kabul edilir. b. Özellikle varlıklarda ise borçlanma maliyetleri varlığın satışa veya kullanıma hazır hale getirildiği tarihe kadar varlığın maliyetine dâhil edilmektedir.
Reel Olmayan Finansman Maliyeti İçerebilecek Hesap Kalemleri	Reel olmayan finansman maliyetinin mahiyetini oluşturabilecek parasal olmayan varlıklar; a. Stoklar, b. Mali duran varlıklar, c. Maddi duran varlıklar, d. Özel tükenmeye tabi varlıklar.	TMS ve BOBİ FRS'de açık bir şekilde ifade edilmemiştir.
Reel Olmayan Finansman Maliyetine Yönelik Yaklaşım	a. Borçlanma maliyetlerinin enflasyona isabet eden kısmının ROFM olarak kabul edilmesi ve düzeltmeye esas tutar belirlenirken dikkate alınmaması gerektiği ifade edilmiştir. b. Sadece amortismanla tabi iktisadi kıymetlerle sınırlı ve amortisman süresi henüz tamamlanmamış iktisadi kıymetlere ilişkin ve amortisman yoluyla itfa edilmemiş olan ROFM, 31.12.2023 tarihinde yapılan düzeltme ile sınırlı olmak üzere, 2024 ve müteakip dönemlerde ve beş eşit tutarda beyanname üzerinde indirim konusu yapılabilmektedir.	a. Borçlanma maliyetlerinin enflasyona isabet eden kısmının ROFM kabul edilmesini ve düzeltmeye esas tutar belirlenirken dikkate alınmaması gerektiği ifade edilmiştir. b. Enflasyona tekabül eden kısmın ise oluştuğu dönemde giderleştirilmesini zorunlu hale getirmektedir.
Reel Olmayan Finansman Maliyetinin Hesaplanmasında Kullanılan Yöntemler	Reel olmayan finansman maliyetinin hesaplanması konusunda iki yöntem belirlenmiştir; a. Borç tutarının esas alınması, b. Toplam finansman maliyetinin esas alınması yöntemi.	Standartlar, enflasyon etkisinin nasıl elimine edileceği konusunda bir belirme yapmamakla birlikte KGK'nın yayımladığı Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Hakkında Uygulama Rehberi, ROFM'in üç yöntem ile hesaplanabileceğini ifade etmektedir;

		a. Reel faiz formülü kullanılarak, b. Doğrudan enflasyon oranı kullanılarak, c. Ortalama borçlanma maliyeti kullanılarak.
Reel Olmayan Finansman Maliyetinin Hesaplanmasında Dikkate Alınacak Hususlar	a. Krediler ile ilgili vergi ve harçların, kullanılan yabancı kaynağın kullanım süresine bağlı olmadığını ifade etmekte, enflasyon unsuru içermediği gerekçesiyle tamamının ROFM ayırtırmasına tabi tutulmadan reel finansman gideri olarak kabul edilmesi gerektiği savunulmaktadır. b. ROFM hesaplamasında Yİ_ÜFE esas alınmaktadır.	a. Krediler ile ilgili vergi ve harçların kullanılan yabancı kaynağın kullanım süresine bağlı olduğunu, enflasyon unsuru içermesi sebebiyle ROFM ayırtırmasına tabi tutulması gerektiği savunulmaktadır. b. ROFM hesaplamasında TÜFE ve reel faiz esas alınarak hesaplama gerçekleştirilmektedir.
Reel Olmayan Finansman Maliyeti İçeren İktisadi Varlıklara Yönelik Amortisman Düzeltmesi	Birikmiş amortismanlar, ait oldukları kıymetin bilanço tarihindeki değerinde, düzeltme sonrasında ortaya çıkan artış oranı dikkate alınarak düzeltilmektedir.	Birikmiş amortismanlar ve itfa payları, ait oldukları kıymetin bilanço tarihindeki değerinin düzeltilmesi sonucu tespit edilen yeni değer üzerinden tekrar hesaplanmakta ve düzeltme kaydı tespit edilen değere uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

5. UYGULAMA

VUK ve TMS arasındaki fark ve benzerlikler aşağıdaki uygulama üzerinde gösterilmiştir

5.1. Örnek Uygulama

Navala A.Ş. 02.01.2024 tarihinde 10.000.000,00 + KDV'ye idari bina olarak kullanılmak üzere kaba inşaatının bir kısmı tamamlanmış olan ve kullanıma hazır olmayan bir işyeri satın almıştır. Aynı tarihte, belirtilen işyerinin finansmanında kullanılmak üzere Nishbank A.Ş. Mardin Şubesi'nden 29.11.2024 vadeli, %50 faiz oranı üzerinden 10.000.000,00 TL spot kredi kullanmıştır. Faiz ve anapara vade sonunda ödenecektir. BSMV oranı %5'tir. BSMV'nin tamamı maliyete intikal ettirilmiştir. Dönem içerisinde başka bir harcama olmadığı varsayılmıştır.

5.2. Örnek Uygulama Çözümü

Vade sonunda ödenecek tutar her iki finansal raporlama çerçevesi için de aynı olup vade sonunda ödenecek olan faiz ve BSMV aşağıda hesaplanmıştır.

PV 'nin kullanılan krediyi (anaparayı), r 'nin yıllık basit faiz oranını, t 'nin kredinin vadesini gün olarak gösterdiği bir durumda, kredi faizi (I) aşağıdaki şekilde hesaplanabilir.

$$PV = 10.000.000,00$$

$$r = \% 50$$

$$t = 335 \text{ gün}$$

Not: 2024 yılı Şubat ayı 29 gün olup 29.11.2024 tarihi Cuma gününe denk gelmektedir, dolayısıyla valör 02.12.2024 tarihi olduğundan gün sayısı 335 olarak hesaplanmıştır. Teamül faize göre kredilerde yıl 360 gün olarak kabul edilmektedir (Topaloğlu & Fidan, 2013, s. 9).

$$I = \frac{PV * r * t}{36.000} = \frac{10.000.000,00 * 50 * 335}{36.000} = 4.652.777,78$$

$$BSMV \text{ Tutarı} = \text{Faiz Tutarı} * BSMV \text{ Oranı}$$

$$BSMV \text{ Tutarı} = 4.652.777,78 * 0,05 = 232.638,89$$

Bu bilgilerden sonra VUK ve TMS'ye göre çözümler aşağıda sunulmuştur.

5.2.1. VUK'a Göre Çözüm

VUK'a göre BSMV'nin, baştan seçilmek kaydıyla, maliyet bedeline dahil edilmesi veya gider kaydedilmesi işletmenin inisiyatifine bırakılmıştır (Demir, 2023: 40, GİB-İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 24.09.2020 tarih ve 62030549-120[40-2019/628]-E.704573 sayılı özelgesi). Bu hükme istinaden, örnek uygulamada BSMV'nin tamamının bina maliyeti ile ilişkilendirilerek aktifleştirildiği varsayılmıştır.

Çalışmanın 4.3.2.2. bölümünde de belirtildiği üzere, kullanılan krediler ile ilgili vergi ve harçların, kullanılan yabancı kaynağın kullanım süresine bağlı olmadığı, bu sebeple enflasyon unsuru içermediği gerekçesiyle vergi ve harçların tamamının ROFM ayrıştırmasına tabi tutulmadan reel finansman gideri olarak kabul edilmesi gerektiği konusunda 555 sıra numaralı VUK Genel Tebliğ'de açıklama yapılmıştır. Ancak BSMV paranın zaman değerinin bir sonucu olan faiz üzerinden hesaplanmaktadır. Eğer faiz zamana bağlı olarak hesaplanıyorsa, onun üzerinden hesaplanan BSMV'nin de zamana bağlı olduğunun kabulü gerekir. Bundan dolayı, ROFM hesaplamasında BSMV'nin de borçlanma maliyeti olarak kabul edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Buna rağmen, VUK'a göre örnek çözümünde mali idarenin görüşü esas alınmıştır.

31.12.2024 tarihinde iktisadi kıymetin maliyet bedeli aşağıdaki gibi olacaktır.

Maliyet Kalemi	Tutar
Edinme Bedeli	10,000,000.00
Faiz	4,652,777.78
BSMV	232,638.89
Maliyet Bedeli	14,885,416.67

Çalışmanın "VUK'a Göre Reel Olmayan Finansman Maliyeti Hesaplama Yöntemleri" bölümünde de belirtildiği üzere, VUK'a göre ROFM iki yöntemle hesaplanabilmektedir.

5.2.1.1. Borç Tutarının Esas Alınması Yöntemi ile ROFM'in Hesaplanması

2024 hesap döneminin sonunda, ROFM hesaplaması aşağıda gösterilmektedir;

$$ROFM_{2024} = \text{Toplam Borç} \times \frac{Yİ_ÜFE_{2024 \text{ Kasım}} - Yİ_ÜFE_{2024 \text{ Ocak}}}{Yİ_ÜFE_{2024 \text{ Ocak}}}$$

$$ROFM_{2024} = 10.000.000,00 \times \frac{3.731,43 - 3.035,59}{3.035,59} = 0,22923$$

$$ROFM_{2024} = 10.000.000,00 \times 0,22923 = 2.292.300,00$$

Reel finansman maliyeti (RFM) aşağıdaki şekilde hesaplanabilir.

$$\text{Reel Finansman Maliyet (RFM)} = \text{Faiz Gideri} - \text{ROFM} + \text{BSMV}$$

$$\text{Reel Finansman Maliyet (RFM)} = 4.652.777,78 - 2.292.300 + 232.638,89 = 2.593.416,67$$

Yukarıda yapılan hesaplama göre enflasyon düzeltmesine tabi tutar 10.000.000,00 TL iktisap bedeli, 2.593.416,67 TL reel finansman maliyeti olmak üzere toplam 12.593.416,67 olacaktır. Buna göre 31.12.2024 tarihinde, aşağıdaki formül kullanılarak, yapılması gereken enflasyon düzeltmesi Tablo 2'de sunulmuştur.

$$\text{Düzeltilme Katsayısı} = \frac{\text{Mali Tablonun Ait Olduğu Aya İlişkin Yİ_ÜFE}}{\text{Düzeltilmeye Esas Alınan Tarihi İçeren Aya İlişkin Yİ_ÜFE}}$$

Tablo 2. Toplam Borç Tutarının Esas Alınması Yönteminde Yapılmakta Olan Yatırımlar ve Reel Finansman Maliyeti Enflasyon Düzeltme Tablosu

Düzeltilmeye Tabi İktisadi Kıymet	Düzeltilmeye Esas Tutar (A)	Düzeltilmeye Esas Alınan Tarih	Düzeltilme Katsayısı (B)	Düzeltilmiş Tutar (AxB)
Yapılmakta Olan Yat.	10,000,000.00	1.01.2024	1.2342	12,342,000.00
Reel Finansman Maliyeti	2,593,416.67	1.11.2024	1.00404	2,603,894.07
Düzeltilmiş Değer				14,945,894.07

Enflasyon düzeltme farkının hesaplanması ve muhasebeleştirilmesi aşağıdaki şekilde olacaktır (VUK, 165 No.lu Sirküleri, s. 7)

$$\text{Enflasyon Düzeltme Fark} = \text{Binanın Düzeltmiş Değeri} - \text{Binanın Defter Değeri}$$

$$\text{Enflasyon Düzeltme Fark} = 14.945.894,07 - 14.885.416,67 = 60.477,40$$

31.12.2024	Borç	Alacak
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	60.477,40	
698 ENFLASYON DÜZELTME HESABI		60.477,40
Yapılmakta olan yat. enflasyon düzeltme farkı kaydı		

5.2.1.2. Toplam Finansman Maliyetinin Esas Alınması Yöntemi ile ROFM'in hesaplanması

Çalışmanın “VUK’a Göre Reel Olmayan Finansman Maliyeti Hesaplama Yöntemleri” bölümünde de belirtildiği üzere, borç tutarını esas alan ROFM hesaplama yöntemi yerine, mükellefler toplam finansman maliyetini esas alan ROFM yönetimini de tercih edebilirler. Mükelleflerin bu yöntemi seçmeleri halinde, seçtikleri bu yöntemi, seçimi yaptıkları hesap dönemi dâhil üçüncü hesap döneminin sonuna kadar değiştiremeyeceklerdir (VUK, 555 sıra No’lu GT, Madde: 34). Bu yöntemle göre çözüm aşağıda yapılmıştır.

$$\text{ROFM} = \text{Toplam Finansman Maliyeti} \times \text{ROFM Katsayısı}$$

$$\text{ROFM Katsayısı} = \frac{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Yİ_ÜFE Artış Oranı}}{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı}}$$

$$\text{ROFM Katsayısı} = \frac{\frac{\text{Yİ_ÜFE}_{2024 \text{ Aralık}} - \text{Yİ_ÜFE}_{2023 \text{ Aralık}}}{\text{Yİ_ÜFE}_{2023 \text{ Aralık}}}}{\text{Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı}_{2024 \text{ Ocak}}}$$

$$\text{ROFM Katsayısı} = \frac{\frac{3.746,52 - 2.915,02}{2.915,02}}{0,5482} = \frac{0,28525}{0,5482} = 0,52034$$

$$\text{ROFM}_{2024} = 4.652.777,78 \text{ TL} \times 0,52034 = 2.421.026,39 \text{ TL}$$

$$\text{Reel Finansman Maliyeti} = 4.652.777,78 \text{ TL} - 2.421.026,39 \text{ TL} + 232.638,89 \text{ TL} = 2.464.390,28 \text{ TL}$$

Buna göre 31.12.2024 tarihinde, yapılması gereken enflasyon düzeltmesi Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Toplam Borç Tutarının Esas Alınması Yönteminde Yapılmakta Olan Yatırımlar ve Reel Finansman Maliyeti Enflasyon Düzeltme Tablosu

Düzeltilmeye Tabi İktisadi Kıymet	Düzeltilmeye Esas Tutar (A)	Düzeltilmeye Esas Alınan Tarih	Düzeltilme Katsayısı (B)	Düzeltilmiş Tutar (AxB)
Yapılmakta Olan Yat.	10,000,000.00	1.01.2024	1.2342	12,342,000.00
Reel Finansman Maliyeti	2,464,390.28	1.11.2024	1.00404	2,474,346.42
Düzeltilmiş Değer				14,816,346.42

$$\text{Enflasyon Düzeltme Farkı} = \text{Düzeltilmiş Tutar} - \text{Defter Değeri}$$

$$\text{Enflasyon Düzeltme Fark} = 14.816.346,42 - 14.885.416,67 = -69.070,25 \text{ TL}$$

Düzeltilmiş değer defter değerinden daha düşük olması halinde, aradaki farkın gider yazılacağı konusunda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak, enflasyon düzeltmesinin temel amacı ve mevcut düzenlemeler dikkate alındığında aradaki farkın gider olarak kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Buna göre farkın aşağıdaki şekilde kaydedilmesi gerekir.

31.12.2024	Borç	Alacak
698 ENFLASYON DÜZELTME HESABI	69.070,25	
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR		69.070,25
Yapılmakta olan yat. enflasyon düzeltme farkı kaydı		

698 ENFLASYON DÜZELTME HESABI'na borç kaydedilen tutarın vergi matrahından indirilebileceğine dair mevzuatta herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak, enflasyon düzeltmesi mekanizması ve amacı dikkate alındığında, bu tutarın gider olarak kabul edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Ancak, işletmelerin böyle bir durumda özelle talep etmeleri, daha sonra ihtilafların ortaya çıkmasına engel olacaktır.

5.2.2. TMS'ye (TFRS ve BOBİ FRS) göre Çözüm

Amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma getirilebilmesi zorunlu olarak uzun bir süreyi (BOBİ FRS'de bir yıldan daha uzun bir süreyi) gerektiren varlıkların satışa veya kullanıma hazır hale getirildiği tarihe kadar tahakkuk eden borçlanma maliyetleri varlığın maliyetine dâhil edilir (TMS 23, Madde 9, BOBİ FRS Madde, 17:2). Uygulama örneğindeki bilgiler çerçevesinde TMS'ye göre reel olmayan finansman maliyeti ve muhasebeleştirilmesi aşağıda açıklanmıştır.

Yapılacak işlemlerin muhasebeleştirilmesinde KGK tarafından 30.07.2024 tarihinde yayımlanan "Finansal Raporlama Standartlarına Uygun Hesap Planı" kullanılmıştır.

5.2.2.1. Reel Faiz Formülü ile Hesaplama

Öncelikle kredinin kullanıldığı ve borçlanma maliyetlerinin aktifleştirildiği döneme (Ocak 2024-Kasım 2024) ilişkin faiz oranı ve enflasyon oranının uyumlaştırılması gerekir. Bunun için faiz oranının on bir aylık esasına dönüştürülmesi gerekir.

$$r = \frac{0,50}{12} * 11 = 0,4583$$

$$r_{faiz+BSMV} = 0,4583 + (0,4583 * 0,05) = 0,48123$$

Yukarıda hesaplandığı üzere, işyerinin iktisabı için kullanılan krediye ait aktifleştirilmiş borçlanma maliyetleri toplamı aşağıda yer almaktadır.

$$Kredi Faizi + BSMV = 4.652.777,78 + 232.638,89 = 4.885.416,67 TL$$

r_t 'nin reel faiz oranını, r_t 'nin t dönemindeki nominal faiz oranını (faiz+BSMV), p_t 'nin t dönemindeki enflasyon oranını gösterdiği bir durumda, reel faiz oranı aşağıdaki formül vasıtasıyla hesaplanabilir.

$$r_r = \frac{1 + r_t}{1 + p_t} - 1$$

$$r_r = \frac{1 + 0,48123}{1 + 0,33932} - 1 = 0,1060$$

Reel borçlanma maliyeti (RFM) aşağıdaki şekilde hesaplanabilir.

$$RFM = \frac{PV * t * r_r}{36.000}$$

$$RFM = \frac{PV * t * r_r}{36.000}$$

$$RFM = \frac{PV * t * r_r}{36.000} = \frac{10.000.000,00 * 10,60 * 335}{36.000} = 986.388,89 TL$$

Reel olmayan borçlanma maliyeti (ROBM) ise aşağıdaki şekilde hesaplanabilir.

$$ROBM = Toplam Borçlanma Maliyeti - RFM$$

$$ROBM = 4.885.416,67 - 986.388,89 = 3.899.027,78$$

Reel olmayan borçlanma maliyetinin 31.12.2024 tarihindeki cari fiyatlar ile gösterilip giderleştirilmesi gerekir. Reel borçlanma maliyetinin ise cari fiyatlar ile gösterilip aktifleştirilmesi gerekir (KGK Rehber, 2024, S. 86). Yapılmakta olan yatırımlar ve reel olmayan borçlanma maliyetinin hesaplanması Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. Reel Faiz Oranını Esas Alınması Yönteminde Yapılmakta Olan Yatırımlar ve Reel Finansman Maliyeti Enflasyon Düzeltme Tablosu

Kalem Adı	Düzeltme Öncesi Tutar	Düzeltme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Fark
Reel Olan Borçlanma Maliyeti	986,388.89	1.00404	990,373.90	3,985.01
Yapılmakta Olan Yatırımlar	10,000,000.00	1.23420	12,342,000.00	2,342,000.00
Toplam				2,345,985.01

Parasal olmayan kalemlerin enflasyon düzeltmesine ilişkin yevmiye kaydı aşağıdaki şekilde olacaktır.

	31.12.2024		
256 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR VE DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.345.985,01	Borç	Alacak
669 NET PARASAL POZİSYON KAZANÇLARI (ENFLASYON DÜZELTMESİ KÂRLARI)			2.345.985,01
Yapılmakta Olan Yat. Enf. Düz.			

Reel olmayan borçlanma maliyetleri yukarıda da belirtildiği üzere 3.899.027,78 TL olup, aktifleştirilen bu tutarın dönem gideri olarak muhasebeleştirilmesi gerekir. Buna ilişkin yevmiye kaydı aşağıdaki şekilde olacaktır (KGK, Rehber, 2024, S. 88).

	31.12.2024		
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	3.899.027,78	Borç	Alacak
256 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR VE DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR			3.899.027,78
Yapılmakta Olan Yat. Enf. Düz.			

Reel olmayan borçlanma maliyetinin enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasına ilişkin hesaplama Tablo 5'te yer almaktadır (KGK, Rehber, 2024, S. 88).

Tablo 5. Reel Olmayan Borçlanma Maliyetinin Düzetme Tablosu

Reel Olmayan Borçlanma Maliyeti	Düzeltilme Katsayısı	Giderleştirilecek Borçlanma Maliyeti	Fark
3,899,027.78	1.00404	3,914,779.85	15,752.07

Enflasyon fark hesaplamasına ilişkin yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır (KGK, Rehber, 2024, S. 89).

	31.12.2024		
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	15.752,07	Borç	Alacak
669 NET PARASAL POZİSYON KAZANÇLARI (ENFLASYON DÜZELTMESİ KÂRLARI)			15.752,07
ROBM Enf. Düzeltmesi			

5.2.2.2. Doğrudan Enflasyon Oranı Kullanılarak Hesaplama

Döneme ilişkin enflasyon oranının borçlanma tutarına uygulanması ile reel olmayan finansman maliyeti aşağıdaki şekilde hesaplanabilir (KGK, Rehber, 2024: 10). Bu yöntemde oranın bulunması için herhangi bir hesaplama yapılmamakta, doğrudan enflasyon oranı borçlanma tutarına uygulanmaktadır.

$$ROBM = \text{Boçlanılan Tutar} * \text{Döneme İlişkin TÜFE}$$

$$TÜFE_{2024 \text{ Ocak} - 2024 \text{ Kasım}} = 0,33932$$

$$ROBM = 10.000.000,00 \text{ TL} * 0,33932 = 3.393.200 \text{ TL}$$

Reel borçlanma maliyeti ise aşağıdaki şekilde hesaplanabilir.

Reel Borçlanma Maliyeti (ROBM) ise aşağıdaki şekilde hesaplanabilir.

$$RBM = \text{Toplam Borçlanma Maliyeti} - ROBM$$

$$RBM = 4.885.416,67 - 3.393.200 = 1.492.216,67$$

Yukarıda da belirtildiği üzere, reel olmayan borçlanma maliyetinin 31.12.2024 tarihindeki cari fiyatlar ile gösterilip giderleştirilmesi, reel finansman maliyetinin ise cari fiyatlar ile gösterilip aktifleştirilmesi gerekir (KGK Rehber, 2024, S. 86). Yapılmakta olan yatırımlar ve reel olmayan borçlanma maliyetinin hesaplanması Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Doğrudan Enflasyon Oranını Esas Alınması Yönteminde Yapılmakta Olan Yatırımlar ve Reel Finansman Maliyeti Enflasyon Düzeltme Tablosu

Kalem Adı	Düzeltme Öncesi Tutar	Düzeltme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Fark
Reel Olan Borçlanma Maliyeti	1,492,216.67	1.00404	1,498,245.23	6,028.56
Yapılmakta Olan Yatırımlar	10,000,000.00	1.23420	12,342,000.00	2,342,000.00
Toplam				2,348,028.56

Parasal olmayan kalemlerin enflasyon düzeltmesine ilişkin yevmiye kaydı aşağıdaki şekilde olacaktır.

31.12.2024	Borç	Alacak
256 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR VE DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.348.028,56	
669 NET PARASAL POZİSYON KAZANÇLARI (ENFLASYON DÜZELTMESİ KÂRLARI)		2.348.028,56
Yapılmakta Olan Yat. Enf. Düz.		

Reel olmayan borçlanma maliyeti yukarıda da belirtildiği üzere 3.393.200,00 TL olup, aktifleştirilen bu tutarın dönem gideri olarak muhasebeleştirilmesi gerekir. Buna ilişkin yevmiye kaydı aşağıdaki şekilde olacaktır (KGK, Rehber, 2024, S. 88).

	31.12.2024		
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	Borç 3.393.200,00	Alacak	
256 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR VE DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR		3.393.200,00	
Yapılmakta Olan Yat. Enf. Düz.			

Reel olmayan borçlanma maliyetinin enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasına ilişkin hesaplama Tablo 7’de yer almaktadır (KGK, Rehber, 2024, S. 88).

Tablo 7. Reel Olmayan Borçlanma Maliyetinin Düzetme Tablosu

Reel Olmayan Borçlanma Maliyeti	Düzeltilme Katsayısı	Giderleştirilecek Borçlanma Maliyeti	Fark
3,393,200.00	1.00404	3,406,908.53	13,708.53

Enflasyon fark hesaplamasına ilişkin yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır (KGK, Rehber, 2024, S. 89).

	31.12.2024		
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	Borç 13.708,53	Alacak	
669 NET PARASAL POZİSYON KAZANÇLARI (ENFLASYON DÜZELTMESİ KÂRLARI)		13.708,53	
ROBM Enf. Düzeltmesi			

5.2.2.3. Ortalama Borçlanma Maliyetinin Kullanılması Yöntemi

Enflasyon oranının ortalama ticari kredi faiz oranına (Ortalama Borçlanma Maliyeti - OBM) bölünmesi ile elde edilen katsayının, ilgili dönemdeki borçlanma maliyeti ile çarpılması sonucunda reel olmayan borçlanma maliyeti hesaplanmaktadır. Hangi ortalama borçlanma maliyetinin esas alınacağı konusunda KGK tarafından yayımlanan rehberde herhangi bir belirlemede bulunmamıştır. Çalışmada işletmenin kullandığı kredini faiz oranı ortalama ticari kredi faiz oranı olarak alınmıştır.

$$ROBM = \frac{TÜFE_{2024 Ocak, 2024 Kasım}}{(Ortalama) Borçlanma Maliyeti} * Aktifleştirilen Borçlanma Maliyeti$$

$$ROBM = \frac{0,33932}{0,45833} * 4.885.416,67 = 0,74034 * 4.885.416,67 = 3.6116.869,38$$

Not: $OBM = \frac{0,50}{12} * 11 = 0,45833$ şeklinde hesaplanmıştır.

Reel Borçlanma Maliyet (ROBM) ise aşağıdaki şekilde hesaplanabilir.

$$RBM = \text{Toplam Borçlanma Maliyeti} - ROBM$$

$$RBM = 4.885.416,67 - 3.616.869,38 = 1.268.547,29$$

Yukarıda da belirtildiği üzere, reel olmayan borçlanma maliyetinin 31.12.2024 tarihindeki cari fiyatlar ile gösterilip giderleştirilmesi, reel finansman maliyetinin ise cari fiyatlar ile gösterilip aktifleştirilmesi gerekir (KGK Rehber, 2024, S. 86). Yapılmakta olan yatırımlar ve reel olmayan borçlanma maliyetinin hesaplanması Tablo 8’de yer almaktadır.

Tablo 8. Doğrudan Enflasyon Oranını Esas Alınması Yönteminde Yapılmakta Olan Yatırımlar ve Reel Finansman Maliyeti Enflasyon Düzeltme Tablosu

Kalem Adı	Düzeltilme Öncesi Tutar	Düzeltilme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Fark
Reel Olan Borçlanma Maliyeti	1,268,547.29	1.00404	1,273,672.22	5,124.93
Yapılmakta Olan Yatırımlar	10,000,000.00	1.23420	12,342,000.00	2,342,000.00
Toplam				2,347,124.93

Parasal olmayan kalemlerin enflasyon düzeltmesine ilişkin yevmiye kaydı aşağıdaki şekilde olacaktır.

31.12.2024	Borç	Alacak
256 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR VE DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.347.124,93	
669 NET PARASAL POZİSYON KAZANÇLARI (ENFLASYON DÜZELTMESİ KÂRLARI)		2.347.124,93
Yapılmakta Olan Yat. Enf. Düz.		

Reel olmayan borçlanma maliyeti yukarıda da belirtildiği üzere 3.616.689,38 TL olup, aktifleştirilen bu tutarın dönem gideri olarak muhasebeleştirilmesi gerekir. Buna ilişkin yevmiye kaydı aşağıdaki şekilde olacaktır (KGK, Rehber, 2024, S. 88).

31.12.2024	Borç	Alacak
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	3.616.689,38	
256 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR VE DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR		3.616.689,38
Yapılmakta Olan Yat. Enf. Düz.		

Reel olmayan borçlanma maliyetinin enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasına ilişkin hesaplama Tablo 9’da yer almaktadır (KGK, Rehber, 2024, S. 88).

Tablo 9. Reel Olmayan Borçlanma Maliyetinin Düzeltme Tablosu

Reel Olmayan Borçlanma Maliyeti	Düzeltilme Katsayısı	Giderleştirilecek Borçlanma Maliyeti	Fark
3,616,689.38	1.00404	3,631,300.81	14,611.43

Enflasyon farkı hesaplamasına ilişkin yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır (KGK, Rehber, 2024, S. 89).

31.12.2024	Borç	Alacak
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	14.611,43	
669 NET PARASAL POZİSYON KAZANÇLARI (ENFLASYON DÜZELTMESİ KÂRLARI)		14.611,43
ROBM Enf. Düzeltmesi		

İşletmeler, TMS'ye göre enflasyon düzeltmesi yaparken dönemler itibariyle tutarlılık prensibine bağlı kalarak istedikleri yöntemi seçebilecekleri gibi, enflasyon düzeltmesi işleminin, işletmenin finansal durumu, finansal performans veya nakit akışlarına ilişkin bilgileri daha güvenilir ve ihtiyaca uygun sunacağı kanaati taşıması halinde reel olmayan borçlanma maliyeti hesaplama yöntemini değiştirebilirler. KGK tarafından yayımlanan rehberde, bu durumda geçmişe yönelik bir düzeltme yapıp yapılmayacağı hususunda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Bu durum bir muhasebe politikası değişikliği olup, finansal tabloların geçmişe yönelik olarak da düzeltilerek karşılaştırmalı olarak sunulması gerektiği değerlendirilmektedir.

5.3. Örnek Çözüm Bağlamında Reel Olmayan Finansman (Borçlanma) Maliyetlerinin Karşılaştırılması

Yukarıda da belirtildiği üzere gerek VUK gerek TMS parasal olmayan aktif kalemlerinin maliyetine intikal ettirilmiş finansman/borçlanma maliyetinin enflasyona tekabül eden kısmının enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaması gerektiği konusunda aynı hükümleri getirmiştir. Ancak, yukarıda da detaylı olarak açıklandığı üzere, reel olmayan finansman (borçlanma) maliyetlerini hesaplama yöntemleri ve finansal tablolarda sunumu konuları farklılık arz etmektedir. En önemli fark TMS'nin hesaplanan reel olmayan finansman (borçlanma) maliyetini ilgili dönemde doğrudan kâr zarar tablosuna aktarması, VUK'un ise zımnen de olsa bunu sonraki dönemlerde amortisman yoluyla (veya iktisadi kıymetin satışı aşamasında) giderleştirilmesidir. Bu durum Tablo 10'da görülebilmektedir.

Tablo 10. VUK ve TMS'ye Göre ROFM'nin Finansal Tablolar Üzerindeki Etkileri Tablosu

Finansal Tablo Kalemleri	Düzeltilme Öncesi	Düzeltilme Sonrası				
		VUK		TMS		
		Borç Tutarını Esas Alan Yöntem	Toplam Finansmanı Esas Alan Yöntem	Reel Faiz Formülü Yöntemi	Doğrudan Enflasyon Oranını Esas Alan Yöntem	Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranını Esas Alan Yöntem
BİLANÇO KALEMİ						
Yapılmakta Olan Yatırımlar	14.885.416,67	14.945.894,07	14.816.346,42	13.332.373,90	13.840.245,23	13.615.852,22
Dönem Net Karı/Zararı	-					
GELİR TAB. KALEMİ						
Enflasyon Düzeltme Karı		60.477,40				
Enflasyon Düzeltme Zararı			- 69.070,25			
Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri				- 3.914.779,85	- 3.406.908,53	- 3.631.300,81
Sürdürülen Faaliyetler Dönem Karı veya Zararı				2.361.737,08	2.361.737,09	2.361.736,36

VUK yaklaşımında paranın zaman değeri dikkate alındığında, mükelleflerin aleyhine olduğu ve çözümün de ROFM'in enflasyonun düzeltilmesinin yapıldığı dönemde giderleştirilmesi şeklinde olacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca, hangi hesaplama yönteminin yararlı ve gerçeğe uygun bir sunum olacağı işletme bazında farklılık arz etmekle birlikte, TMS'nin yaklaşımının muhasebe tekniği açısından daha uygun olduğu değerlendirilmektedir.

6. SONUÇ

2023 yılı sonunda bilanço esasına göre defter tutan mükellefler/işletmeler, bilançolarını VUK düzenlemelerine; bağımsız denetime tabi olan ve finansal raporlama standartlarını uygulayan işletmeler de tüm finansal tablolarını TMS'lere uygun olarak enflasyon düzeltilmesine tabi tutmuşlardır. 2024 döneminde de enflasyon düzeltme koşulları oluştuğundan, işletmeler finansal tablolarını düzeltmeye tabi tutmaya devam etmişlerdir. Borçla finanse edilen varlıkların finansmanında kullanılan borçlanmalara ilişkin finansman (borçlanma) maliyetleri VUK ve TMS'lere göre bazı durumlarda ilgili varlıkların maliyetine ilave edilmektedir. Ancak aktifleştirilen borçlanma maliyetlerinin içerisinde enflasyonun isabet ettiği bir kısım mevcut olduğundan, düzeltme işlemi gerçekleştirilirken enflasyonun isabet ettiği reel olmayan finansman (borçlanma) maliyetlerinin düzeltmeye esas tutar belirlenirken dikkate alınmaması gerekmektedir.

VUK ve alt mevzuat düzenlemeleri gerek enflasyon düzeltilmesi gerek ROFM'nin nasıl hesaplanacağı ve muhasebeleştirileceği konusunda detaylı açıklamalar bulunurken, TMS (TFRS ve BOBİ FRS) ilke bazlı yaklaşım gereği detaylı açıklamalar yer almamaktadır.

VUK ve TMS'de aktifleştirilen tutarın içinde bulunan enflasyon etkisinin ayrıştırılması gerektiği konusu hüküm altına alınmıştır. Nominal faizin belirleyicileri olarak, reel faiz, enflasyon oranı, temerrüt riski primi, likidite riski primi ve vade riski primi bulunmasına rağmen, gerek VUK düzenlemeleri gerek KKG'nın TMS'ye göre finansal tablo sunmak zorunda olan işletmelere enflasyon muhasebesi konusunda rehberlik etmek üzere hazırlanan rehberde nominal faiz oranının belirleyicileri olarak sadece reel faiz ve enflasyon oranı olduğunu zımnen kabul edilmiş ve hesaplamalar bu varsayımına dayanarak yapılmıştır. Bu durum ROFM'nin doğru olarak hesaplanmasına ve finansal tabloların gerçeğe uygun bir şekilde sunulmamasına neden olacaktır.

Çalışmada detaylı olarak incelendiği üzere, VUK finansman maliyetini hesaplarken vergi ve harçları dikkate almamasına rağmen, TMS'ler bütün borçlanma maliyetlerini hesaplamalarda dikkate almaktadır.

Reel olmayan finansman (borçlanma) maliyetleri hesaplanırken her iki finansal raporlama çerçevesi farklı hesaplama metotları kullanılmaktadır. Bu husus, finansal tabloların karşılaştırmasına engel bir durum olarak ifade edilmelidir.

Ayrıca, VUK'a göre reel olmayan finansman maliyeti bilanço dışına çıkarılmakta, TMS ise ilgili dönemde gider olarak finansal tablolarda sunulmasını öngörmektedir. VUK'a göre zımnen de olsa ROFM'nin sonraki dönemlerde amortisman yoluyla veya ilgili kalemin satışı gibi bir işlem sonucu giderleştirildiğini söylemek mümkündür. VUK uygulamasının muhasebe tekniği açısından uygun olmadığı, bu konunun ayrıca üzerine çalışılması gereken bir husus olduğu değerlendirilmektedir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış Bağımsız

Çıkar Çatışması: Yazar(lar) çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazar(lar) bu çalışma için finansal destek almadığını belirtmiştir.

Etik Onay: Bu makale, insan veya hayvanlar ile ilgili etik onay gerektiren herhangi bir araştırma içermemektedir.

Yazar(lar) Katkısı: Mehmet Maşuk FİDAN (%100).

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The author(s) declares that there is no conflict of interest.

Funding: The author(s) received no financial support for the research, authorship and/or publication of this article.

Ethical Approval: This article does not contain any studies with human participants or animals performed by the authors.

Author(s) Contributions: Mehmet Maşuk FİDAN (%100).

KAYNAKÇA

Aydın, M., Şiriner, İ., & Koç, Ş. A. (2022). Enflasyonun İşletmeler Üzerindeki Etkileri. *Global Agenda in Social Sciences: Global Studies*, 9(66), 65-91.

Akçay, S. (2024). Türkiye'de Yeniden Yüksek Enflasyon Nedeniyle Enflasyon Muhasebesi Süreci ve Bir Uygulama. *Malatya Turgut Özal Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, Cilt: 5, Sayı 1, 105-123.

Acunzo, G. A., Beyersdorff, M., Bradbery, D., Brady, G., Burnell, E., Vincent Van, C., Cañal, L., Chan, V., Chan, W. L., Connor, L., Dekker, P., Denton, T., Elliott, L., McFarlane, J. A., Fourie, M., Halgeri, P., Hjelström, A., Hoogerwaard, L., Hurworth, J., Jung, D., Karayiannis, C., Kempfner-Haffner, S., Khatun, P., Kingston, M., Koch, A., Lockhart, D., MacIntyre, S., Majebe, L., Marrión,

A., Matuszewicz, M., McNeil, D., Moll, E., Moore, R., Moosa, A., Murakami, T., Nanabhay, S., Omarjee, I., Patel, T., Persad, D., Phillips, D., Rogerson, T., Ryan, M., Smith, K., Sohanpaul, K., Stass, A., Strandvold, A.A., Varila, M., Aikaterini Vatzaki, A., Van Vreden, S.A. ve Watson, J. (2023). *International GAAP 2024, Ernst & Young*.

Akbulut, A. (2023). *TFRS-VUK karşılaştırmalı enflasyon düzeltmesi- ilk geçiş uygulaması*. Maliye Hesap Uzmanları Derneği.

Aydın, N., Şen, M., ve Berk, N. (2012). *Finansal Yönetim*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.

Demir, H. (2023). Amortisman kavramı ve yöntemlerinin Türk vergi sistemi, muhasebe teorisi ve muhasebe standartları açısından karşılaştırılması. *Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 23-81. doi: 10.56206/husbd.1205964

Doğan, Z. (2006). Enflasyon Düzeltmesine İlişkin 5024 Sayılı Vergi Usul Kanunu ve İlgili Tebliğlerin Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlar, *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, Nisan 2006, s. 19-40.

Erkuş, H. (2005). Enflasyon Muhasebesi Düzenlemelerinden Sonra Tüm Yönleriyle Amortisman Uygulamaları, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı, 27; S. 188-202.

Eskin, İ. (2004). Enflasyon döneminde mali analiz ve karar alma. Yüksek lisans tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye.

Fidan, M.M., ve Topaloğlu, B. (2013). *Banka ve finans matematiği*. 2. Baskı, İstanbul: Beta Yayınevi.

GİB (2023). 555 Sıra No'lu VUK Genel Tebliği. 30.12.2023 Tarihli ve 32415 Sayılı *Resmi Gazete*.

GİB İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 24.09.2020 tarih ve 62030549-120[40-2019/628]-E.704573 sayılı özeli

GİB (2024). 165 No'lu VUK Sirküleri. Sayı: VUK-165/2024-3/Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması-15.

Gökçen, G ve Öztürk, E. (2023). Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Kapsamında Özellik Arz Eden Konular. *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt.8 Sayı.2 , S. 504-515.

Karasiolu F. ve Erdemir, N.K. (2025). Enflasyon Muhasebesi Uygulamalarında Temel İşlemler Üzerine Bir Çalışma. *Selçuk Üniversitesi Karaman İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Cilt. 5, Sayı. 2, S.145-167.

Keleş, D. (2015). TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Standardı Çerçevesinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi ve Finansal Analiz, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt. 8, Sayı. 3, S. 31-52.

KGK (2008). TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama. Erişim Adresi: https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/DynamicContentFiles/T%C3%BCrkiye%20Muhasebe%20Standartlar%C4%B1/TMSTFRS2018Seti/TMS/TMS_29_2018.pdf

KGK. (2023). Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Finansal Tablolarının Enflasyona Göre Düzeltilmesi Hakkında Duyuru. Erişim Adresi: https://kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/Diger/Enf_%20Muh_%20Duyuru_ESEB.pdf

KGK (2024). Finansal Raporlama Standartlarına uygun Hesap Planı Erişim Adresi: https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/Diger/FinansalRaporlamaStandartlarinaUygunHesapPlani_18-07.pdf.

KGK (2019). TMS 23 Borçlanma Maliyetleri. Erişim Adresi: https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/DynamicContentFiles/T%C3%BCrkiye%20Muhasebe%20Standartlar%C4%B1/TMSTFRS2018Seti/TMS/TMS_23_2018.pdf

KGK (2021). Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı. Erişim Adresi: [https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/BOB%C4%B0_FRS/BOBI%20FRS%202021%20Surumu%20Yeni/BOBI_FRS_2021_\(KurulKarari\).pdf](https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/BOB%C4%B0_FRS/BOBI%20FRS%202021%20Surumu%20Yeni/BOBI_FRS_2021_(KurulKarari).pdf)

KGK (2024). Yüksek enflasyonlu ekonomilerde finansal raporlama hakkında uygulama rehberi. Erişim Adresi

Meral, P.S. (2005). Enflasyon ve enflasyonun okuma alışkanlığına etkisi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(19), ss. 309-324.

Özerhan, Y. ve Yanık, S. (2010), *IFRS/IAS ile Uyumlu TMS-TFRS ile Uyumlu Açıklamalı ve Örnek Uygulamalı Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları*, Türmob Yayınları.

Ross, S. A., Westerfield, R. W., ve Jordan, B. D. (2003). *Fundamentals of Corporate Finance*. New York: McGraw-Hill Higher Education.

TCMB (2004). Enflasyon. Erişim Adresi: <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/b62e1fb7-ebc1-4922-99dc-b3ba23320b9f/enflasyon.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROO>

Tanyeri, M.O. (2007). Reel Olmayan Finansman Maliyeti, *Vergi Raporu Dergisi*, Sayı. 93, s. 118-121.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu. 10.01.1961 Tarihli ve 10703 Sayılı *Resmi Gazete*.